

NOVOSTI НОВОСТИ

KOLUMNNE

Harvardske epske žrtve

Prvoborac i džentlmen

Zlatan Čolaković

Rima uz gusle

Vitezova mečka

Leksik linča

Trap i politika

Lepa vremena

Kritika ciničkog uda

Hyacinthe Maglanovich

KRITIKA VIZUALNE UMJETNOSTI |

22/11/2022 | PIŠE Jelena Pašić | + f

Meduza i tepsije

Lala Raščić, "Smijeh Meduze"
(Galerija Nova, Zagreb, od 9.
studenog do 3. prosinca): Spoj
poznatog antičkog mita i marginalne

IZBOR

VIJESTI NAJNOVI

POLITIK MOJE

KOLUMN C/B |
BOJA

DRUŠTVO Ž | Ж |

KULTUR Ж/Ž

KRONIK Q _____

VEZANI ČLANCI

Budućnost sjećanja

Ustroj uz stroj

SINIŠA LABROVIĆ: Solidarnost silno plaši vladare

Otpor i napor

JOSIPA BUBAŠ: Bit performansa je direktna reakcija

RUŽICA ŠIMUNOVIĆ: Tijelo u dijalogu

Nebo nad Dotrščinom

Kako nakon 30 godina vidimo Hrvatsku?

Performansi devedesetih

Fenomen Mangelos

lokalne folklorne prakse otvara prostor emancipacije

Video rad "GORGO"

Meduzina glava u video performansu LALE RAŠČIĆ, jedne od internacionalno najpriznatijih umjetnica s ovih područja, ponovno je sjedinjena s tijelom zloglasne mitske figure. Glavu prekriva bakreni štit koji, oblikovan poput plošne okrugle maske, priziva epizodu iz grčkog mitološkog repertoara u kojoj božica Atena, kao reprezentant božanskog/patrijarhalnog poretka, Meduzinu odrubljenu glavu stavlja na vlastiti štit, uplošnjujući inače kompleksan lik i postavljajući ju

na razinu puke dekoracije. Povijesno, maska korijene vuče u liminalnim ritualima i praksama, u rubnom prostor-vremenu gdje uobičajene ukotvljene norme i vrijednosti ne vrijede, kada je sve moguće – od pogreba, preko karnevala, pa do teatra. Lala Raščić, koja u video radu "GORGO" sama utjelovljuje Gorgonu, dekonstruirano tijelo i oskvrnjenu, demoniziranu ličnost nanovo gradi pomoću oklopa i štita, koji atribuiraju integritet, zaštitu.

Seriya radova temeljenih na Gorgoni, predstavljena na izložbi u zagrebačkoj Galeriji Nova, nastavak je umjetničina višegodišnjeg istraživanja spornih ženskih likova antičke kulture, među kojima su i Elektra i Arahna, te mogućim višeglasnim, pluralnim narativnim reinterpretacijama antičkih mitova. Istim strategijama reimaginacije mitova na kojima je stasala zapadna civilizacija bavile su se mnoge autorice – MARGARET ATWOOD, CHRISTA WOLF i ANNE CARSON neka su od najpoznatijih među njima – no Lala Raščić svoje konceptualno kompleksne i izvedbeno minuciozne radove nadopunjuje i dodatno zaogrće u slojeve neočekivanih referenci na lokalno nasljeđe. Revalorizacijom i repozicioniranjem lokalnih tradicijskih umijeća i folklora, posebno onih izraslih u kontekstu ženskih, nevidljivih povijesti, Raščić povijest čini živom, čini ju validnim i potentnim izvorom znanja koje svoje mjesto može i

treba pronaći kako u sadašnjosti, tako i u budućnosti. Za video performans "GORGO", primjerice, korišteni su štit, maska, potkoljenice i drugi bakreni predmeti koje je izradila NERMINA BEBA ALIĆ, jedina žena u Bosni koja se bavi kazandžijskim zanatom, inače tipično muškim umijećem. Upravo je taj metal, otkriven još u drevnom dobu koje je naposljetku svoj naziv i dobilo upravo prema njemu, tisućljećima upotrebljavan za izradu oružja, ali i kućanskih predmeta i posuđa. Simbolička rascijepljenost tog materijala na dva suprotna pola – na muško i žensko, na ratnika i domaćicu, oružje i ognjište, uzvišeno i nisko, pa čak i na smrt i na život – provlači se tako u ovoj izložbi kao konstanta. Međutim, autorica ta dva naizgled suprotna pola sabire i nanovo slaže u gusto značenjsko tkanje koje, baš poput njezine uskrsle, ponovno objedinjene Meduze, dokida stroge binarne podjele te nasilne, bolne, precizne rezove.

U kinetičkoj, multikanalnoj audio-video instalaciji "Počimalja" velike bakrene tepsije postavljene su na elektromotore koje kružne posude pokreću u pravilnim pokretima, upravo na način na koji su njima baratale žene kada bi u okrilju svog malog, ognjišnog mikrokozmosa tepsije koristile kao glazbeni instrument. Kao što je izrazito nasilnim činom dekapitacije u mitu o Meduzi nanovo potvrđen dominantni poredak, tako je u ovoj praksi

zgusnut vjekovni tretman žena čija je svakodnevica određivana patrijarhalnim okvirima. Ženama je, naime, bilo zabranjeno javno pjevanje i muziciranje, stoga se tepsijanje može promatrati i kao sitna, ali snažna gesta otpora. Spajajući univerzalno poznati antički mit i marginalnu lokalnu folklornu praksu, postavljajući ih na isti nivo, u položaj međusobne ravnoteže, Raščić simbolički stvara prostor ravnopravnosti i emancipacije, pa se u njezinom postupku vraćanja integriteta Meduzinom razdjelovljenom tijelu otkriva važna poruka za rascijepjeno društvo današnjice. ■

*Potražite Novosti od petka na kioscima.
Informacije o pretplati pronađite ovdje.*

KULTURA

KNJIŽEVNA + f
KRITIKA

KRATKO & + f
JASNO

VIJEST + f

VIJEST + f

VIJEST + f

Mačak i zmaj

Ai Weiwei "1000 godina radosti i tuge: sjećanja" (s engleskog prevela Katarina Penđer, OceanMore, Zagreb, 2022.): Knjiga o dvojici kineskih umjetnika, njihovom otporu protiv cenzure i dvije mačke

PIŠE Dragan Jurak

!MEDIENGRUPPE BITNIK

Smišljamo zabavne taktike za borbu protiv opresivnih aspekata podatkovnih sustava

U Filodrammaticu smo donijeli osam izvrsnih radova među kojima je i rad Simona Weckerta koji hakira Google karte. On hoda berlinskim ulicama s 99 pametnih telefona u kolicima. Kako svi dijele

Nagrade Ivani Butigan i Nikoli Šerventiću

Na osamnaestom natječaju nagradu "Prozak" za rukopis proze dobila je Ivana Butigan, dok je Nikoli Šerventiću pripala nagrada "Na vrh jezika" za rukopis zbirke poezije

PIŠE Novosti

Premijera radio romana "Konstantin Bogobojazni" Sime Mraovića

U Zagrebačkom plesnom centru 13. aprila, u četvrtak, u 20 sati, održat će se premijera radio romana "Konstantin Bogobojazni" prema istoimenom djelu Sime Mraovića

PIŠE Novosti

ZagrebDox se vratio korijenima

Dodjelom nagrada završio je ZagrebDox, međunarodni dokumentarni festival, nastavljajući s prikazivanjem punog spektra autorskih dokumentarnih filmova, bez povinovanja trenutnim svjetonazorskim ili političkim trendovima

PIŠE N. Jovanović

lokaciju s Google kartama, to navodi aplikaciju da ih interpretira kao prometnu gužvu. Autima predlaže druge rute, a Weckert ostvaruje utopiju – ulicu bez auta, kažu članovi umjetničkog kolektiva o izložbi "Nestvarni podaci"

PIŠE Ana Grbac

PRIJATELJI

Antifašistički
VJESNIK

Tačno.net

Autonomna ženska
kuća

INFORMACIJE

Kontakti

Prodajna mjesta

Pretplata

Impressum

POVEZNICE

Vijesti

Politika

Kolumne

Društvo

NOVOSTI **SNV**
НОВОСТИ **СНВ**

© Portal Novosti

2023

design by **parabureau**®

Autograf

BIRN

Kulturpunkt

Lupiga

MAZ

Novi plamen

P-portal

Prosvjeta

Srbi.hr

Udruženje Krokodil

Radnička prava

AKTIV

Kultura

Kronika